

GEMEENTE GROBBENDONK

UITTREKSEL UIT DE NOTULEN VAN HET COLLEGE VAN BURGEMEESTER EN SCHEPENEN

ZITTING VAN 13 JUNI 2022

Dit document is digitaal ondertekend.

Namens het college:

algemeen directeur waarnemend,

Philippe Broehoven

burgemeester,

Marianne Verhaert

Aanwezig: Marianne Verhaert, burgemeester
Eric Van Meensel, Johan Verhaegen, Brent Wouters, Martine Taelman, schepenen
Philippe Broehoven, algemeen directeur waarnemend

Verontschuldigd: Greet Van de Peer, vierde schepen

Afwezig:

Team Secretariaat: Implementatie GAS 5 - Principiële beslissing

HET COLLEGE

MOTIVERING

Relevante voorgeschiedenis, feiten en context

GAS in onze zone

Interlokale vereniging Bureau GAS: ° 2006 GLM, nadien toetreding andere gemeenten

Nu : 14 gemeenten

GEEL - LAAKDAL – MEERHOUT (PZ GLM)

GROBBENDONK - HERENTALS - HERENTHOUT - OLEN – VORSELAAR (PZ Neteland)

HERSELT - HULSHOUT – WESTERLO (PZ Zuiderkempen)

BALEN - DESSEL – MOL (PZ BADEMO)

Beheerscomité: Jaarlijkse vergadering met alle burgemeesters, korpschefs en ook de algemene directeurs worden uitgenodigd

Personeel: 1 sanctionerend ambtenaar/diensthof (master rechten) + ½ halftijdse administratieve medewerker

è Sinds 01/07/2021 : 1 sanctionerend ambtenaar expert GAS (bachelor rechtspraktijk), hoofdzakelijk voor GAS 4 dossiers

Huisvesting: Veiligheidshuis Ter Stokt, Stelenseweg 92 te Geel

Aantal dossiers: GAS 1, 2 en 3: gemiddeld 1200 dossiers per jaar; GAS 4 gestart in 2022 : gemiddeld 6000 à 8000 dossiers per jaar

Kosten: Vanaf 2022: inkomsten rechtstreeks geïnd door gemeenten uitgaven verdeeld o.b.v. aantal dossiers + nieuwe verdeelsleutel

Enkel gewone GAS: zware procedure

GAS 4: eenvoudigere procedure

Wat is GAS 5?

Lokale besturen krijgen de mogelijkheid om GAS-boetes uit te schrijven voor beperkte snelheidsovertredingen in zones waar een snelheidsbeperking van 30 of 50 km per uur geldt. Dit is in uitvoering van het Vlaams regeerakkoord (2019-2024):

“De Vlaamse Regering wil steden en gemeenten de mogelijkheid bieden om gemeentelijke administratieve geldboetes (GAS) te bepalen voor beperkte snelheidsovertredingen die worden begaan op plaatsen waar de snelheid beperkt is tot 30 of 50 km per uur. Wanneer de gemeenten ervoor opteren om administratieve geldboetes te bepalen, worden de overtredingen niet langer strafrechtelijk gesanctioneerd.”

In de wet van 16 maart 1968 betreffende de politie over het wegverkeer (hierna wegverkeerswet of WVV) werd hiertoe een artikel 29 quater ingevoegd. Deze regeling maakte deel uit van een verzameldecreet dat het Vlaamse parlement op 7 oktober 2020 goedkeurde. Dit verzameldecreet werd gepubliceerd in het Belgische Staatsblad op 27 november 2020. De publicatie van het verzameldecreet impliceert niet dat steden en gemeenten vanaf vandaag GAS-boetes kunnen invoeren voor beperkte snelheidsovertredingen. De bepalingen omtrent GAS kennen immers een aparte inwerkingtreding, nog te bepalen door de Vlaamse Regering. Op 4 december heeft de Vlaamse regering beslist om GAS 5 vanaf 1 februari 2021 in werking te laten treden.

Het decreet riep een nieuwe GAS-procedure in het leven naast de vier bestaande GAS-procedures (de gewone GAS-boetes voor overlast (GAS 1), gemengde inbreuken (GAS 2 en 3) en foutparkeren (GAS 4)). Deze nieuwe regeling wordt de GAS 5 genoemd. Nochtans is de federale GAS-wet niet van toepassing op deze procedure. De bepalingen van de WVV zijn van toepassing.

De gemeenten krijgen de mogelijkheid om gemeentelijke administratieve sancties uit te schrijven voor beperkte snelheidsovertredingen (overschrijding van max. 20 km per uur van de snelheidslimiet) in de zones waar een snelheidslimiet van 30 of 50 km per uur geldt. Indien de gemeente hiervoor opteert en een politiereglement vaststelt, dan worden deze specifieke overtredingen gedepenaliseerd. Indien een gemeente

niet kiest voor deze bestuurlijke afhandeling, dan worden deze overtredingen verder strafrechtelijk afgehandeld en blijft de situatie ongewijzigd.

De inkomsten van deze GAS 5 overtredingen zullen rechtstreeks geïnd worden door de gemeenten zelf en niet meer naar het Verkeersveiligheidsfonds vloeien.

VOORWAARDEN

- **Vastgesteld met automatisch werkende toestellen die volledig gefinancierd worden door de lokale overheid.** Zowel bemande, als onbemande, als vaste en mobiele camera's kunnen worden gebruikt. Het begrip lokale overheid omvat niet enkel de lokale besturen in enge zin, maar ook de lokale politiezones. Ook de cofinanciering tussen 2 politiezones of tussen de stad/gemeenten en de politiezone is mogelijk. Er mogen echter geen gewestelijke middelen aangewend zijn voor de gehele of gedeeltelijke financiering van de toestellen.
- **Overschrijding van de maximum toegelaten snelheid met niet meer dan 20 km per uur.** Het betreft een overschrijding van de toegelaten maximumsnelheid met niet meer dan 20 kilometer per uur. De vastgestelde snelheden worden gecorrigeerd op dezelfde wijze als bij een strafrechtelijke afhandeling.
- **Enkel op plaatsen waar de snelheid beperkt is tot 30 of 50 km per uur.** Er wordt hierbij geen onderscheid gemaakt tussen de plaatsen waar de snelheid beperkt is met zoneborden (bv. binnen de bebouwde kom of binnen een zone 30), of plaatsen waar de snelheid is beperkt door specifieke borden (bv. op een weg buiten de bebouwde kom maar waar de snelheid beperkt is tot 30 of 50 km per uur). In beide gevallen is een gemeentelijke administratieve afhandeling van de snelheidsovertreding mogelijk. Dit neemt niet weg dat het bedrag van de administratieve geldboete wel kan verschillen (bv. hogere sanctiëring indien overtreding wordt vastgesteld in de bebouwde kom of zone 30). Er wordt ook geen onderscheid gemaakt tussen de wegbeheerder van de plaats waar de snelheidsovertreding werd vastgesteld: zowel snelheidsovertredingen vastgesteld op gemeentewegen als op gewestwegen kunnen met een gemeentelijke administratieve geldboete worden gesanctioneerd. Snelheidsovertredingen vastgesteld op autosnelwegen kunnen echter niet worden gesanctioneerd met een gemeentelijke administratieve geldboete. Een gemeentelijke administratieve geldboete is ook uitgesloten voor snelheidsovertredingen vastgesteld in woonerven, omdat de snelheid daar beperkt is tot 20 kilometer per uur. Ook snelheidsovertredingen op plaatsen waar andere snelheidslimieten gelden (bv. 70 km per uur) kunnen niet met een administratieve geldboete worden gesanctioneerd.
- **Enkel meerderjarige natuurlijke personen of rechtspersonen.** Dit betekent dat het moet gaan om snelheidsovertredingen begaan met voertuigen die ingeschreven zijn op naam van een meerderjarige natuurlijke persoon of op naam van een rechtspersoon. Snelheidsovertredingen begaan door minderjarige natuurlijke personen kunnen dus niet worden gesanctioneerd met een gemeentelijke administratieve geldboete. Wat het identificeren van de overtreder betreft, zijn artikel 67bis (natuurlijke personen) en 67ter (rechtspersonen) van de wegverkeerswet van toepassing.
- **Er mag niet tegelijkertijd een andere overtreding vastgesteld worden** (bv. rijden door rood licht, verzekeringsplicht,...)
- **De snelheidsovertreding moet worden vastgesteld volgens de voorwaarden vermeld in artikel 62 van de wet van 16 maart 1968 betreffende de politie over het wegverkeer, met uitzondering van het zesde en achtste lid.** Dit betekent dat de snelheidsovertreding enkel kan worden vastgesteld door de bevoegde personen opgesomd in artikel 3 van het koninklijk besluit van 1 december 1975 houdende algemeen reglement op de politie van het wegverkeer en van het gebruik van de openbare weg. In concreto betekent dit dat de vaststelling van de snelheidsovertreding, net zoals bij de strafrechtelijk gesanctioneerde snelheidsovertredingen, zal gebeuren **door de lokale politie** en dit op dezelfde wijze en met dezelfde garanties.

Indien niet aan bovenstaande voorwaarden voldaan is, kan de sanctionerend ambtenaar niet optreden ten aanzien van de vastgestelde snelheidsovertredingen en blijft de strafrechtelijke procedure van toepassing. Wanneer de sanctionerend ambtenaar tijdens de procedure vaststelt dat deze voorwaarden om een administratieve geldboete op te leggen niet vervuld zijn (bv. omdat dit pas duidelijk wordt tijdens het ingediende verweer) moet hij de vaststeller van de overtreding (zijnde de lokale politie) daarvan op de hoogte brengen, zodat de strafrechtelijke procedure kan worden gevolgd.

Procedure

In artikel 29quater van de wegverkeerswet werd ook een nieuwe specifieke procedure ingevoerd voor de gemeentelijke administratieve afhandeling van de beperkte snelheidsovertredingen. Deze procedure wijkt af van de reeds bestaande GAS-procedures die geënt zijn op de wet van 24 juni 2013 betreffende de gemeentelijke administratieve sancties.

Dit betekent dat naast de huidige procedures voor de afhandeling van zuivere overlastinbreuken (GAS 1), de afhandeling van gemengde inbreuken (GAS 2 en 3), de afhandeling van inbreuken inzake stilstaan, parkeren en inbreuken tegen de verkeersborden C3 en F103 vastgesteld door automatisch werkende toestellen (GAS 4) er nu een vierde procedure (GAS 5) wordt toegevoegd met volgende krachtlijnen:

- De vaststeller (lokale politie) bezorgt zijn PV binnen de 14 dagen na vaststelling van de overtreding aan de sanctionerend ambtenaar.
- De sanctionerend ambtenaar maakt binnen de 14 dagen na de dag van ontvangst van het PV, dit PV samen met de vermelding van het bedrag van de administratieve geldboete over aan de overtreder.
- De overtreder dient de boete te betalen binnen de 30 dagen na kennisgeving van de beslissing, tenzij hij binnen diezelfde termijn van 30 dagen schriftelijk verweer indient.
- In geval van schriftelijk ingediend verweer, moet de sanctionerend ambtenaar binnen de 30 dagen na de dag van ontvangst van het ingediende verweer een beslissing nemen omtrent de ontvankelijkheid en gegrondheid van het verweer. Hij dient deze beslissing ter kennis te brengen van de overtreder binnen diezelfde termijn. Als de sanctionerend ambtenaar binnen dertig dagen na de dag waarop hij de verweermiddelen van de overtreder heeft ontvangen, deze niet onontvankelijk of niet ongegrond verklaart, worden die verweermiddelen geacht aanvaard te zijn.
- Tegen een beslissing waarbij een administratieve geldboete wordt opgelegd kan degene aan wie de boete is opgelegd binnen een maand na de kennisgeving van de beslissing volgens de burgerlijke procedure beroep aantekenen bij de politierechtbank.

De reeds aangestelde sanctionerende ambtenaren – reeds verantwoordelijk voor de behandeling van de dossiers GAS 1,2,3 en 4 - aangevuld met de noodzakelijke versterking van een bijkomende collega zullen samen instaan voor de verwerking en afhandeling van de GAS 5 dossiers. Zo zorgen ze onder meer voor de kennisgeving van de beslissing aan de overtreder, het beoordelen van het eventuele verweer en het nemen van een beslissing naar aanleiding van het verweer.

Bezorgdheden / aandachtspunten:

- **Recidive-aanpak en rijbewijs met punten in het gedrang:** een integrale aanpak die een uniforme en adequate bestraffing van veelplegers verzekert, vereist een centraal register (of minstens de koppeling van een aantal systemen) en een eenduidige definiëring. Veelplegers zouden dan via het strafrechtelijke circuit aangepakt moeten worden.
- **Buitenlandse overtredders:** Er zullen sjablonen moeten aangemaakt worden in de landstalen, alsook stellen we ons de vraag hoe we omgaan met verweerschriften in een andere taal, bv. in het Roemeens of Pools.
- **Juridische knelpunten:** artikel 29 quater bevat enkele juridische knelpunten die voer kunnen zijn voor advocaten o.a. moeilijkheid tot identificatie van rechtspersonen (art.67ter niet van toepassing). De huidige tekst van het Verzameldecreet vereist nog enkele aanpassingen/verduidelijkingen (bijv. kentekenaansprakelijkheid). Het is wachten op een Hersteldecreeet hierover.

Cijfers

Aantal (geschatte) snelheidsovertredingen max. 20 km/u in 2021 in zone30-50 voor 3 politiezones op basis van cijfers 2021

GEEL	4226
LAAKDAL	884
MEERHOUT	357

GROBBENDONK	982
HERENTALS	707
HERENTHOUT	542
OLEN	560
VORSELAAR	181
BALEN	824
DESSEL	632
MOL	10684

Voor de GAS-dienst wordt het totaal dossiers GAS 5 geschat tussen 25000-30000 jaarlijks voor alle deelnemende gemeenten samen.

De gemiddelde boete bedraagt €68.

(Wanneer) invoeren ?

De VVSG raadt de steden en gemeenten aan om te wachten met de implementatie van GAS snelheid tot er een hersteldecreet is, want momenteel zijn er nog een aantal juridische en praktische problemen.

Het is jammer genoeg nog niet duidelijk wanneer het hersteldecreet er komt. Er is sprake van 2022, maar er is nog geen duidelijkheid over de timing, noch over de inhoud ervan. Zal het Hersteldecreet alle juridische problemen oplossen?

Ondertussen heeft het Ministerie van Justitie ook een alternatief voorgesteld voor GAS 5: het doorstortscenario/Crossborder. Men wil de boetes die voldoen aan de GAS 5-criteria doorstorten aan de lokale besturen. Er is echter nog niet bepaald hoeveel procent effectief zal doorgestort worden naar de gemeenten. Dit is een beslissing van Vlaanderen. Er is dus nog een politiek akkoord nodig. Er is ook nog geen beslissing genomen over de effectieve invoering van Crossborder en het doorstortscenario. De timing is nog steeds niet gekend.

Onaangepaste snelheid is een belangrijke oorzaak van verkeersonveiligheid en is een van de hoofdoorzaken van (dodelijke) verkeersongevallen. Uit de meest recente Veiligheidsmonitor blijkt dat de inwoners onaangepaste snelheid en agressief verkeersgedrag beschouwen als één van de meest voorkomende buurtproblemen. Het verzekeren van een duurzame en veilige verkeersmobiliteit, met daarin bijzonder aandacht voor de bescherming van de zwakke weggebruikers, vormt de laatste jaren een absolute prioriteit voor de gemeente/stad.

Maximaal gebruik maken van de mogelijkheid bepaalde snelheidsovertredingen op plaatsen waar de snelheid beperkt is tot 30 of 50 km per uur te sanctioneren met gemeentelijke administratieve geldboetes, laat het bestuur toe om het handhavingssluik van deze overtredingen in eigen handen en beheer te nemen.

GAS 5 biedt bijgevolg de mogelijkheid om extra in te zetten op een allesomvattend verkeersveiligheidsbeleid op plaatsen waar de snelheid beperkt is tot 30 en 50 km per uur en om het mobiliteitsbeleid erop af te stemmen, met als absolute doel de veiligheid en leefbaarheid in de gemeente/stad te vergroten. De nieuwe (boete)inkomsten zullen op hun beurt rechtstreeks of onrechtstreeks kunnen bijdragen tot nieuwe structurele investeringen in mobiliteits-, veiligheids- of algemeen beleid.

GEMEENTE GROBBENDONK: De inkomsten zijn nog niet ingeschreven in het MJP. Er zijn al wel inkomsten voorzien voor de trajectcontrole zijnde in 2022 20.000 euro en voor 2023 t.e.m. 2025 30.000 euro. Bij aanpassing MJP moeten nog kredieten voor de ontvangsten worden opgenomen.

Het goedkeuren van het politiereglement is de laatste stap in het implementatieproces van GAS snelheid. Het is belangrijk dat voorafgaand de hele procedure op lokaal niveau op punt staat (denk hierbij aan de afstemming met de lokale politiezone, het voorzien van de nodige software voor de verwerking van de dossiers, het aanstellen van een sanctionerend ambtenaar, de betalingsopvolging...) omdat de beperkte snelheidsovertredingen gedepenaliseerd zijn zodra het politiereglement in werking treedt en de voorwaarden - zoals voorzien in artikel 29quater van de wet van 16 maart 1968 betreffende de politie over het wegverkeer - vervuld zijn. Dit betekent dat de beperkte snelheidsovertredingen niet meer strafrechtelijk gesanctioneerd kunnen worden.

Enkele steden (o.a. Mechelen, Genk, Turnhout (01/10/2022)) zijn al wel gestart met GAS 5. Andere steden/gemeenten willen wachten op het Hersteldecreet of doorstortscenario. Sommige hebben wel de intentie om te starten indien het hersteldecreet of het doorstortscenario nog lang op zich laten wachten.

Stand van zaken binnen de interlokale vereniging GAS

Dit dossier wordt sinds 2020 voorbereid en opgevolgd:

- Er zijn modeldocumenten beschikbaar.
- Er werd rekening gehouden met de mogelijke implementatie van GAS 5 bij de keuze voor een nieuw softwaresysteem. InTouch, onze softwareleverancier, heeft de GAS 5-module ontwikkeld voor Genk. Bij de extra kosten voor de invoering van GAS 5 moet nog rekening gehouden worden met deze nieuwe module, mogelijke nieuwe Autoticket GAS 5-triage per politiezone, bepaalde toegangen databanken (Magda, DIV,...), variabele verwerkingskosten per dossier, digitale handtekening en Speos voor het verzenden van de brieven. De jaarlijkse extra kosten voor GAS 5 (incl. personeelskost) worden voorlopig geschat op €160000.
Volgens de nieuwe verdeelsleutel zullen de gemeenten bijdragen bij de totale kosten voor GAS 123: 30%, GAS 4: 30% en GAS 5: 50%.
- Er wordt nagegaan of extra personeel nodig is: In het meerjarenplan van Stad Geel is rekening gehouden met 1 extra expert GAS (B-niveau – diploma bachelor rechten of rechtspraak).
- Er wordt voorgesteld om een expert GAS aan te nemen met een tijdelijk contract van 2 jaar ingeval er toch nog beslist zou worden om in de toekomst over te schakelen naar het doorstortscenario en/of GAS 5 stop te zetten.
- De stand van zaken van het hersteldecreet en het doorstortscenario wordt opgevolgd.
- Er is een budget opgesteld rekening houdend met de mogelijke invoering van GAS 5.
- In de gewijzigde overeenkomst interlokale vereniging is ook al rekening gehouden met de mogelijke invoering GAS 5.

Binnen de interlokale vereniging is GAS 5 reeds meermaals besproken zodat de leden op de hoogte zijn van wat GAS 5 is en de stand van zaken hieromtrent. Het nieuwe politiereglement GAS 5 kan pas voorgelegd worden aan de gemeenteraad als de hele procedure op punt staat.

Dit is nog niet voorgelegd geweest aan de desbetreffende besturen om hierover een standpunt in te nemen aangezien er noch een juridisch sluitend decreet is, noch een doorstortscenario en aldus alle gevolgen van een mogelijke implementatie nog niet duidelijk zijn.

Er is echter nog steeds onduidelijkheid of er een doorstortscenario of Hersteldecreet komt, wat de inhoud en voorwaarden hiervan zijn en wat de timing is.

Sommige Vlaamse gemeenten (o.a. Turnhout) hebben al beslist om hier niet meer op te wachten.

In de politiecolleges van ons samenwerkingsverband is de invoering van GAS 5 ook opnieuw besproken en ook daar is nu voorgesteld geweest om verder te gaan met GAS 5 en dit zo snel mogelijk in te voeren.

Als het College van burgemeester en schepenen zou beslissen om GAS 5 in te voeren, zullen volgende stappen worden gezet:

1. Het nieuwe politiereglement zal voorgelegd worden aan de gemeenteraad.
2. De aanwervingsprocedure voor een nieuwe expert GAS door Stad Geel zal opgestart worden.
3. Een bijkomende offerte voor de module GAS 5 en de extra's zullen overgemaakt worden aan InTouch zodat InTouch dit kan inplannen en er ASAP kan gestart worden met de voorbereiding ervan.
4. Met de politie en InTouch zal gekeken worden wanneer en hoe GAS 5 kan geïntegreerd worden in hun werking en software.
5. Een datum van inwerkingtreding zal bepaald worden (afhankelijk van het finaliseren van de toepassing van de software van InTouch en de politie).

Juridisch kader

Artikel 29 quater van de wet van 16 maart 1968 betreffende de politie over het wegverkeer dat deel uitmaakt van een verzameldecreet dat het Vlaamse parlement op 7 oktober 2020 heeft goedgekeurd.

Beslissing van 4 december van de Vlaamse regering om GAS 5 vanaf 1 februari 2021 in werking te laten treden.

Artikel 3 van het koninklijk besluit van 1 december 1975 houdende algemeen reglement op de politie van het wegverkeer en van het gebruik van de openbare weg.

Wet van 24 juni 2013 betreffende de gemeentelijke administratieve sancties.

Bijkomende motivering

Vraag aan het College van burgemeester en Schepenen: Wensen jullie nu GAS 5 in te voeren?

Financiële gevolgen/visum

De inkomsten zijn nog niet ingeschreven in het MJP. Er zijn al wel inkomsten voorzien voor de trajectcontrole zijnde in 2022 20.000 euro en voor 2023 t.e.m. 2025 30.000 euro. Bij aanpassing MJP moeten nog kredieten voor de ontvangsten worden opgenomen.

BESLUIT

Artikel 1: Het College van Burgemeester en Schepenen neemt de principiële beslissing om GAS 5 te implementeren.